

Channeling: zinnig of krankzinnig?

door

Dr. J.-M. Decuyper

(gepubliceerd in BRES 177, april/mei 1996, p. 58-68)

Vanaf de eerste schriftelijke overleveringen bestaan berichten over mensen die voorgeven in sommige omstandigheden contact te hebben met wezens die zich in 'hogere dimensies' bevinden, een verschijnsel dat tegenwoordig *channeling* wordt genoemd.

De moderne psychologie is geïnteresseerd in de dissociatieve fenomenen die daarbij een rol spelen, waarbij boodschappen zelf meestal worden geduid als onbewuste fantasieën, door het desbetreffende kanaal (channel) ten onrechte beschouwd als afkomstig van buiten het zelf.

Ook inhoudelijk maken de meeste channelings weinig indruk. Desalniettemin is channeling een verschijnsel dat meer en meer aanhangers vindt.

Daarbij kan de auteur zich niet aan de indruk onttrekken dat sommige kanalen inderdaad meer te bieden hebben dan doorgaans wordt aangenomen. Meer onderzoek wordt dus bepleit.

In de medisch-psychiatrische literatuur is een groeiende belangstelling merkbaar voor dissociatie en de daarmee verband houdende fenomenen. Zo was het tijdschrift *Dissociation* van december 1993 volledig gewijd aan 'dissociatie en bezetenheid'. Er werd daarin ook aandacht besteed aan channeling (vroeger mediumschap genoemd), een verschijnsel dat de meeste onderzoekers inhoudelijk

niet au sérieux nemen. In de alternatieve pers daarentegen krijgt channeling zeer veel (positieve) aandacht, maar er wordt slechts sporadisch ingegaan op een psychologisch verklaringsmodel. Deze controversie wordt hiernavolgend zowel toegelicht als gerelativeerd. Tevens worden enkele praktische tips gegeven om op een zinvolle manier met het fenomeen om te gaan.

Definitie en geschiedenis

Wie zich voor channeling interesseert, kan moeilijk buiten het standaardwerk van de Amerikaanse psycholoog JON KLIMO uit 1987: *Channeling: een onderzoek naar het ontvangen van mededelingen uit paranormale bronnen*. Daarin omschrijft de auteur channeling als ‘een verschijnsel waarbij overigens normale mensen zich schijnbaar laten overnemen door, of op andere manieren berichten ontvangen van, een andere persoonlijkheid die hen gebruikt als spreekbuis, medium of communicatiekanaal – vandaar de term medium of kanaal (channel).’ Het verschijnsel is van alle tijden. Evenals mystiek maakt het deel uit van de menselijke ervaring, zover de geschiedschrijving teruggaat. In Egypte werd, voor zover bekend, duizenden jaren terug voor het eerst gebruik gemaakt van trance om een mystieke staat te bereiken, teneinde met de goden te spreken.

In geschriften uit de vroege Chinese geschiedenis, ongeveer vierduizend jaar geleden, zijn beschrijvingen te vinden van channel-achtige communicatie. *Wu* was de naam die in China werd gegeven aan volledige en lichte trance-kanalen. Zo was er in de Han-dynastie zelfs een keizer die een vrouwelijke *wu* raadpleegde, die als bron een prinses had die niet meer in de fysieke wereld was. Haar bericht werd genoteerd om vervolgens als wet van kracht te worden.

De eerste schriftelijke getuigenissen van in-trance-zijn, verschijnen in Japan pas in de achtste eeuw van onze jaartelling. Er waren twee soorten sjamaan-kanalen: de *kan-nagi*, verbonden aan het keizerlijke hof, en de *kuchiyose*, in de dorpen op het platteland.

Ook in de vroeg-Indische geschiedenis worden beschrijvingen aangetroffen van de channeling van diverse soorten entiteiten. In onze tijd zijn HELENA BLAVATSKY en ALICE BAILEY twee van de vele recente leraren die bekendmaakten informatie te channelen, waarin de Indische visie op het leven na de dood en reïncarnatie weerklinkt.

In het oude Griekenland gebruikten de Dionysische kanalen in de zesde eeuw voor Christus fysieke en mentale oefeningen om hun bewustzijn te verruimen, naast wijn en andere plantaardige entheogene middelen. Uit de Orfische school kwamen de duidelijkste en beroemdste Griekse kanalen: de orakels. Er zijn verslagen waarin vermeld wordt dat sommigen hun lichaam zonder probleem onder invloed konden laten komen van een speciale onstoffelijke geest, die dan door hen sprak. Het bekendst waren zij wegens hun paranormale vermogen de toekomst te

voorspellen: de Pythia, een vrouwelijk medium in Delphi, placht in extase te raken door een damp in te ademen die uit een scheur in de aarde opsteeg, waarop ze haar inspiratie van APOLLO kreeg.

Met de komst van het monotheïsme omstreeks 1000 v. C. zeiden de oude profeten en heiligen van de religieuze wereldtradities de stem van een niet-fysieke God te horen, die informatie van buitengewoon spiritueel belang verschafte. Interessant om te vermelden is dat de profeet MOHAMMED in de 7de eeuw n. C. zijn onderricht kreeg in dromen, door visioenen in waaktoestand en door een stem. Een groot gedeelte van de *koran*, het heilige boek van de islam, bestaat uit materiaal dat door Mohammed gechanneld werd.

In het Oude Testament staan honderden voorbeelden waarbij JAHWEH met zijn uitverkorenen channelt teneinde zijn woord aan het volk van Israël te verkondigen. MOZES kan beschouwd worden als het eerste kanaal dat profeet van Jahweh werd, gevolgd door DAVID, SALOMON, SAMUEL, DANIËL en vele anderen. Het feit dat in de bijbel mediums buiten de wet werden gesteld, is een illustratie van de spanning tussen de vele mensen die konden channelen en de weinige uitverkorenen die probeerden een patent te krijgen op het channelen van ‘de enige waarheid’.

Voor sommige christenen is het wellicht schokkend om het in overweging te nemen, maar dikwijls ziet het ernaar uit dat ook JEZUS CHRISTUS zijn begeleidende kracht channelt, namelijk God de Vader. De discipel JOHANNES waarschuwt tegen valse profeten en legt er de nadruk op dat bij het beoordelen van informatie die afkomstig is van channeling, er met scherpzinnigheid te werk gegaan moet worden. Een deel van de christelijke erfenis bestaat uit de Heilige Geest, een niet-fysieke spirituele aanwezigheid die gechanneld kan worden.

Spiritualisme

En ook verder in de geschiedenis blijft channeling doorgaan. Maar afgezien van de huidige tijd is er nooit één periode geweest, waarin het fenomeen zoveel voorkwam en de belangstelling ervoor zo groot was, als het midden van de negentiende eeuw, onder de naam *spiritisme* (in de Verenigde Staten meestal *spiritualisme* genoemd).

Wat nu channeling genoemd wordt, heette tijdens het spiritistische tijdperk mediumschap en kanalen werden mediums genoemd. Bijna zonder uitzondering werden de bronnen waarmee contact werd gemaakt, gezien als de geest van overledenen. De negentiende eeuw was een tijd van veel show en spektakel: tafels gingen dansen, voorwerpen bewogen, er werden paranormale aanrakingen gevoeld en er waren berichten over vreemde lichten en gedeeltelijke (‘ectoplasma’) verschijningen. Gelovigen en sceptici voerden heftige discussies, en zelfs bekende geleerden kwamen na langdurig onderzoek en intensieve

naspeuringen tot de conclusie, dat ze het oneens waren over hun eigen bevindingen. Hoewel er vaak bedrog werd aangetoond, is het spiritisme nooit volledig verdwenen.

En vandaag de dag, aan het einde van de twintigste eeuw, zien we dat velen in het Westen op zoek zijn naar nieuwe vormen van spiritualiteit, hoogstwaarschijnlijk als gevolg van de tanende invloed van de traditionele godsdiensten. Vanuit die behoefte voelen mensen zich aangetrokken tot de dozijnen nieuwe boeken (en nieuwe bijbelverklaringen), waarvan gezegd wordt dat ze via channeling tot stand kwamen.

Volgens sommige schattingen zijn er tegenwoordig over de hele wereld tienduizenden kanalen, waarvan het zuiden van Californië er alleen al meer dan duizend herbergt. Klaarblijkelijk is er iets interessants en ongewoons aan de gang, en op grote schaal.

Verskillende benaderingen

Hoe oud het fenomeen channeling ook is, het is altijd controversieel geweest omdat het subjectief en relatief oncontroleerbaar van aard is, waardoor het moeilijk te vatten is. Bij elk onderzoek krijgen we bovendien te maken met de onderliggende en vaak onbewuste veronderstellingen die wij over de aard van de werkelijkheid hebben. Wanneer we ons verdiepen in het verschijnsel channeling rijzen er in essentie twee vragen: *Hoe komt die informatie tot stand?*, en *Wat is die informatie waard?*

Op de eerste vraag is er nog geen duidelijk antwoord, maar door onderzoekers wordt channeling meestal omschreven als ‘het proces waarbij een persoon berichten doorgeeft van een veronderstelde onstoffelijke bron die buiten zijn of haar bewustzijn ligt’. Door die definitie worden ‘gewoon met jezelf praten’ en telepathische communicatie tussen geesten van belichaamde personen uitgesloten.

Sommigen daarentegen zien telepathie al hét proces dat betrokken is bij channeling, maar dan telepathie waarbij een ‘onstoffelijke intelligentie’ op een ander werkelijkheidsniveau energie omzet in denkbeelden die vervolgens telepathisch worden overgebracht naar een belichaamd persoon, die deze berichten dan verbaal aan ons meedeelt. Op die manier zou channeling gedefinieerd kunnen worden als *interdimensionele* telepathie.

Deze benadering overtuigt slechts diegenen die er al in geloven. Natuurlijk is er een andere visie waarbij het minder buitenissig is wanneer de gechannelde bronnen beschouwd worden als bedenksels die voortkomen uit het eigen creatieve onderbewustzijn, of als afgesplitste persoonlijkheden van het kanaal of als materiaal uit het collectief onderbewuste.

De belangrijkste psychologische verklaring voor channeling is dus dat de ‘geesten’, die buiten het zelf zouden bestaan en gechanneld lijken te worden, het resultaat zijn van de onbewuste verbeelding van het medium. En daarom misleiden zogenaamde kanalen of zichzelf, of het publiek, of beiden omdat er hoe dan ook bewust of onbewust bedrog mee gemoeid is.

De meeste critici nemen aan dat 95% van de kanalen geen opzettelijke bedriegers zijn en dat sommigen wellicht gespleten persoonlijkheden zijn. Scepticisme wordt ook gevoed door het vaak storend gebrek aan onderlinge overeenstemming tussen de kanalen en door grammaticale en inhoudelijke onjuistheden in de boodschappen. Bovendien ontbreekt het channels dikwijls aan persoonlijk inzicht, en werden velen van hen die er aanspraak op maakten een oprecht en vaardig kanaal te zijn, duidelijk als leugenaars en bedriegers ontmaskerd. Dat alles maakt het moeilijk om zonder voorbehoud te geloven dat er authentieke channeling plaatsvindt overal waar er melding van gemaakt wordt.

Al in de Griekse oudheid schreef de ontgoochelde EURIPIDES: ‘Ik heb waargenomen hoe verdorven en hoe leugenachtig de vaardigheid van zieners is... De beste orakels zijn een helder verstand en een juist oordeel.’

Hoewel vele kanalen misschien niets meer doen dan het ventileren van hun eigen oncontroleerbare fantasieën en zij bovendien vaak nog hun positie misbruiken, zijn sommige onderzoekers ervan overtuigd, dat er her en der ook eerlijke mensen aan het werk zijn, zoals er in ieder beroep of in iedere functie oprechte en onoprechte mensen te vinden zijn.

‘Een klein ogenblikje,’ reageren daarop de sceptici, ‘zo gemakkelijk raakt u van ons niet af. Wat als één van uw patiënten plotseling begint te spreken met een andere stem en dat met een abrupte verandering in houding en gelaatsuitdrukking, zodat u aan het praten bent met een volkomen andere persoonlijkheid die spreekt over zaken die buiten zijn normale interessesfeer liggen en op een manier die helemaal niet past bij zijn karakter? En laat ons aannemen dat de persoonlijkheden gescheiden zijn en buitengewoon consistent blijven door de jaren heen, wat zou dan uw conclusie zijn? Dat de patiënt channelt of dat hij lijdt aan een meervoudige persoonlijkheidsstoornis? Vergeet al die spirituele nonsens en probeer te aanvaarden dat al het drama afkomstig is uit één en dezelfde bron, namelijk het onderbewuste, en dat eenieders onderbewuste over voldoende informatie beschikt om honderden persoonlijkheden in detail ten tonele te voeren.’ Tot zover de sceptici.

Seth speaks

Eigenlijk worstelen alle serieuze kanalen met die vraag, omdat ze onzeker zijn tot op welke hoogte het fenomeen veroorzaakt of op zijn minst beïnvloed wordt door hun onderbewuste. Zo heeft JANE ROBERTS gedurende haar twintigjarige

carrière in het channelen van ‘Seth’, zich telkens opnieuw afgevraagd of Seth misschien toch niet een onderdeel was van haar eigen psyche. Tijdens een channelingsessie geeft de veronderstelde Seth de volgende toelichting: ‘Het is waar dat een toestand van dissociatie nodig is. Maar omdat je een deur opent, betekent dat nog niet dat je hem niet dicht kunt doen, het betekent ook niet dat je niet twee deuren tegelijk open kunt zetten en daar gaat het me om. Je *kunt* twee deuren tegelijk open hebben en je *kunt* tegelijk naar twee kanalen luisteren. Intussen moet je het volume van het eerste kanaal lager zetten terwijl je je aandacht leeft afstemmen op het tweede kanaal. Dit proces noemen jullie dissociatie... Het is duidelijk dat mijn communicatie door Janes onderbewuste komt. Maar zoals een vis door het water zwemt, maar niet het water is, ben ik Janes onderbewuste niet.’

Zo zijn we beland bij de mening van de hoofdrolspelers. Hoe denken kanalen en hun veronderstelde bronnen dat ze contact maken? Eerst en vooral dient er gewezen te worden op de brede waaier van verschillende types en classificaties, zoals *opzettelijk* versus *spontaan*, *klassieke channeling* versus *open channeling* (geïnspireerd spreken waarbij de bron onbekend is); ook worden beschreven *slaapchanneling* (wanneer iemand gedurende de normale slaapcyclus of tijdens een dutje gechannelde informatie ontvangt die geen deel van een droom is), *droomchanneling*, *helderhorende* en *helderziende channeling*, *automatisch schrift*, *schilderen* en andere automatismen.

Wanneer insiders spreken over channeling, dan bedoelen ze meestal *full trance channeling* en *interdimensionele telepathie*. Bij *channeling onder volledige trance* lijkt het kanaal het bewustzijn te verliezen of in trance te gaan, waarop ‘één of andere entiteit bezit neemt van het lichaam van het kanaal en het vervolgens gebruikt om te spreken, te schrijven, rond te wandelen of zelfs te schilderen’. Het kanaal stemt erin toe dat ‘de gids of Intelligentie zijn of haar lichaam overneemt’, en herinnert zich nadien meestal niet wat er gezegd werd. Het komt voor dat een kanaal rapporteert tijdens zo’n sessie een buitenlichamelijke ervaring te hebben meegemaakt. Channeling onder volledige trance geniet veel mediabelangstelling maar is eigenlijk relatief zeldzaam. Zo kreeg het trance-medium KEVIN RYERSON wereldwijd bekendheid door zijn ‘live’ sessie in de film ‘Op glad ijs’ (1986) van SHIRLEY MACLAINE.

Interdimensionele telepathie daarentegen komt vaker voor. Door meditatie of een andere veranderde bewustzijnstoestand maakt het kanaal opzettelijk contact met ‘de frequentie van een entiteit’, maakt zijn/haar geest leeg en ervaart dan een stroom van woorden of gedachten. Dat vereist veel overgave, aangezien het kanaal zich bewust van de omgeving blijft tijdens de channeling en niet weet wat de bron gaat zeggen, tot het gezegd wordt. ‘En als het voorbij is,’ zegt een kanaal,

‘is het zoals na een droom: als je wakker wordt, vervaagt hij en moet je eraan herinnerd worden door een ander, of door naderhand het materiaal te lezen.’

Levende telefoon

Channels zijn het erover eens dat de verkregen informatie niet altijd even volledig en accuraat is, ook niet bij authentieke channeling: ‘Het is waar dat het bericht, zelfs al komt het van de hoogste niveaus, gekleurd wordt door de persoon die het ontvangt, door zijn overtuigingen, woordgebruik, onderbewustzijn, etc.’ Men zou het kunnen vergelijken met het vragen van raad aan iemand via een lange-afstandsverbinding, waarbij het kanaal gebruikt wordt als een levende telefoon. De kwaliteit van zo’n telefonisch advies hangt niet alleen af van de deskundigheid van diegene naar wie men belt, maar ook van de helderheid van de lijn: hoe minder ruis, hoe duidelijker de informatie doorkomt. Concreet betekent dit dat hoe meer het kanaal de eigen energieblokkades en vooroordelen onderkend en opgeruimd heeft, hoe minder de informatie onbewust vervormd of weggefilterd wordt.

Opnieuw zullende de sceptici protesteren en voet bij stuk houden dat de mens weliswaar een vat vol verrassingen is en over ongelooflijke capaciteiten beschikt, maar desalniettemin een *gesloten systeem* is. En dat daarom zelfs de opmerkelijkste gechannelde entiteiten niets anders (kunnen) zijn dan schitterende opwellingen uit het eigen creatieve onderbewustzijn. Of om het scherp te stellen: volgens de sceptici ‘hebben die topkanalen een goedaardige vorm van schizofrenie ontwikkeld waarvan ze op een sociaal constructieve manier gebruik weten te maken’.

Klaarblijkelijk liggen de meningen dus nogal uiteen. Eindeloos discussiëren over de precieze aard van de bronnen (binnen versus buiten het zelf) heeft naar wij menen weinig zin, aangezien het er niet naar uitziet dat één van beide partijen haar gelijk ondubbelzinnig zal kunnen aantonen. Die onduidelijkheid mag ons echter niet weerhouden van de tweede vraag, die veel interessanter is: *‘Wat is die informatie waard? Is zij nuttig?’*

De bronnen beweren de menselijke evolutie te stimuleren. Sommigen beschouwen de informatie zelfs als groepstherapie voor de hele mensheid. In de boodschappen ligt de klemtoon steeds op het leven na de dood en het belang van reïncarnatie. De mens wordt erin beschreven als een onsterfelijk wezen dat steeds verder evolueert en ook in onstoffelijke dimensies actief is. Het universum zou een multidimensioneel, levend Wezen zijn, dat sommigen God noemen, en dat bestaat uit diverse bewustzijnsvormen, in verschillende stadia van evolutie. De aarde is daarin een soort ‘klas’, met verplichte vakken en keuzevakken, waarin we lezen om liefdevolle wezens te worden die de aard van onze Schepper weerspiegelen.

De bronnen wensen ons deze informatie mee te delen omdat volgens hen het spirituele zelf van de mens wakker begint te worden, wat zich vertaalt in een grotere behoefte aan evolutie en spirituele groei.

Cayce: 90% accuraat...

Hoe geruststellend en inspirerend dergelijke informatie ook met zijn, het is nog maar de vraag of dat goede nieuws in staat is om de menselijke evolutie te versnellen. Door de eeuwen heen zien we dat georganiseerde godsdiensten meer dan eens een bloederig spoor van onverdraagzaamheid en wreedheid achterlaten. Maar ook zonder de godsdienst als alibi vinden mensen altijd wel een reden om elkaar een kopje kleiner te maken... Hoe dan ook, reden genoeg om eraan te twifelen of nieuwe 'heilige boeken', gechannelled of niet, veel zullen uithalen. Tenzij de mensheid misschien op de drempel staat van een nieuw tijdperk, en een spiritueel duwtje in de rug ons met z'n allen de overgang kan doen maken van 'interesse voor macht, competitie en materialisme' naar een meer volwassen niveau van 'liefde, vreugde en onderlinge steun'. Wanneer therapeuten het nut van channeling beoordelen, dan zijn ze vooral geïnteresseerd in praktische informatie en niet zozeer in spirituele boodschappen van algemeen belang. Wanneer tijdens een channeling mensen een antwoord krijgen op hun medische en psychologische problemen, dan kan het nut van die boodschap direct geëvalueerd worden, onafhankelijk van de bron. Een goed voorbeeld is EDGAR CAYCE, de beroemde 'profeet in trance'. Vanaf het begin van de eeuw tot aan zijn dood in 1945, werden zo'n 30.000 aantekeningen gemaakt van de onderwerpen waarover Cayce sprak tijdens zijn zelfopgewekte trances. De accuratesse wat betreft de medische informatie zou zo'n 90% bedragen hebben! Met dit opmerkelijk historische voorbeeld mag echter niet de indruk gewekt worden dat alles wat vandaag voor channeling doorgaat de helderheid zelve is, integendeel zelfs. Bij veel zogenaamde kanalen moet men door heel wat troep baggeren voordat men iets bruikbaar mee naar huis kan nemen. Andere channels hebben de illusie dat ze iemand een dienst bewijzen door 'de toekomst te voorspellen'. Ze vergeten daarbij dat bevestigingen over de toekomst, die met grote overtuiging in een ontvankelijk individu worden geponst, een levenslange onuitwisbare 'in-druk' nalaten. Of zoals een patiënte mij zei: 'Ik voel me vergiftigd; wat ik ook doe, ik krijg dat niet meer uit mijn hoofd!' Mediums die op deze manier aan de kost komen zijn geen therapeuten, maar schadelijke orakels. Ze bevrijden de mens niet van zijn pijnlijk verleden, maar programmeren zijn toekomst en zijn daarom schadelijk. Meestal beseffen ze dat zelf niet eens. Desalniettemin ben ik ervan overtuigd dat er nog steeds uitstekende kanalen bestaan. Zo ben ik de laatste negen jaar getuige geweest van enkele honderden channelings, meestal met dezelfde en naar mijn mening betrouwbare kanalen.

Alle sessies werden op cassette opgenomen en uitgeschreven. Ze bevatten interessante en opmerkelijke informatie over mezelf, mijn familie en mijn vrienden, en gaan over dingen waarmee mensen gewoonlijk zitten: relaties, werk, gezondheid en dergelijke. Dikwijls deed de kwaliteit van de informatie mij denken aan een psychische radiografie die, net zoals een röntgenstraalopname, uiteraard niet de volledige anatomie laat zien, maar wat het plaatje toont is meestal wel aanwezig...

Welke kanalen en bronnen zijn betrouwbaar, en voor hoelang?

Het is belangrijk om vooral de *inhoud* van de boodschap te beoordelen, en dus niet te veel aandacht te schenken aan het kanaal en de veronderstelde bron. Vertrouw daarbij het eigen oordeel en onderscheidingsvermogen, zoals je dat ook zou doen als een volslagen onbekende je op straat zou aanspreken om je zijn mening te geven en je aan te raden iets al dan niet te doen. In elk leven moeten soms moeilijke beslissingen genomen worden, bijvoorbeeld als artsen het volkomen oneens zijn over de behandeling: de een adviseert een heelkundige ingreep, terwijl de andere arts dat met even grote overtuiging afraadt. In dergelijke situaties consulteren mensen soms een channel om aan extra informatie te komen (*'Wat moeten we doen en waarom?'*)

Wie zoiets onderneemt, moet zowel het gevoel als het verstand (en in bovenstaand voorbeeld ook dat van de arts) gebruiken om de boodschap te evalueren. Als de channeling als gevolg heeft dat er een pak van je hart valt, je inzichten verruimd worden en de verstrekte informatie bovendien consistent is (ook) met de (medische) gegevens die je al bekend zijn, dan denk ik dat je het goed aanpakt.

Intuïtieve consensusbenadering

Wanneer je het geluk hebt verschillende kanalen te kennen, dan rijzen er interessante mogelijkheden. Zo is bijvoorbeeld het volgende experiment te doen. Tijdens een sessie met een betrouwbaar kanaal vertel je aan de bron in kwestie van plan te zijn nog een ander kanaal te raadplegen (als je een bepaald iemand in je hoofd hebt, hoef je zelfs niet eens de naam te zeggen), en je vraagt of dat tweede kanaal betrouwbaar is, zo ja waarom, zoniet waarom niet. (Hier reken je dus op een soort interdimensionele kwaliteitscontrole.) Stel dat kanaal nummer 2 goedgekeurd wordt, dan kun je ook daarbij op consult gaan. Tijdens de channeling met nummer 2 vraag je dan een *second opinion* omtrent je problemen. Of beter nog: je vraagt om verduidelijking (van stukjes) van de boodschap die je gekregen hebt bij nummer 1. Dat alles uiteraard zonder kanaal nummer 2 vooraf te brieven over het contact met nummer 1... Bij dergelijke experimenten kreeg ik de indruk dat onbelichaamde intelligenties niet alleen weet hebben van elkaars boodschappen, maar de informatie van hun collega's bovendien kunnen toelichten en aanvullen!

Zo'n doorgedreven controle, waarbij je informatie van verschillende kanten kunt verifiëren, kan bijzonder nuttig zijn, niet alleen om onze nieuwsgierigheid te bevredigen, maar ook om er zeker van te blijven dat we niet uit de koers raken op dat toch wel exotisch terrein. Zoals de filosoof NEEDLEMAN zegt: 'U moet een open geest hebben, maar niet zover dat uw hersens eruit vallen.' Onderzoekers spreken ook van de intuïtieve consensusbenadering, waarmee bedoeld wordt dat je, door de informatie van een aantal zogenaamde bronnen met elkaar te vergelijken, een eenstemmigheid probeert te vinden over de gebieden waarin je geïnteresseerd bent.

Laat je geen oor aannaaien

Hoe enthousiast je ook mag zijn over het verschijnsel channeling, blijf steeds alert en laat je geen oor aannaaien. Iemand die channelt behoort niet automatisch tot een elite. Zelfs wanneer de boodschappen gedurende vele jaren van topkwaliteit zijn, dan nog kan er een partiële terugval in kwaliteit optreden.

Wanneer het kanaal zelf met onopgeloste problemen zit (een slepend relatieconflict bijvoorbeeld), dan kan dat de kwaliteit van de informatie die over een soortgelijk onderwerp doorkomt, beïnvloeden. En natuurlijk kan de kwaliteit ook over de hele lijn verminderen of zelfs volledig verdwijnen.

Inderdaad: succes, publiciteit, zelfverheerlijking en de druk om altijd en overal een overtuigende demonstratie neer te zetten, kunnen uiteindelijk hun tol eisen en de integriteit van het kanaal ernstig aantasten. Daardoor vermindert ook het niveau van de (aangetrokken) bron, voor zover deze nog aanwezig is.

Een integere start van de channelingcarrière is dus geen garantie dat je ook in schoonheid eindigt...

Is channeling gevaarlijk?

Het ziet ernaar uit dat channels, zowel vroeger als nu, gewone mensen zijn. Enkele uitzonderingen daargelaten lijken ze ook volkomen normaal te functioneren. Kanaal-zijn is, zoals beschreven door SUN VAN MEYEL, klaarblijkelijk, ook een proces met verschillende stadia van ontwikkeling en rijpheid. Zoals elk ongewoon en ingrijpend gebeuren kan het vermogen tot channeling een bedreiging zijn voor de emotionele stabiliteit. Toch hebben de meeste kanalen de indruk dat het hen louter goed doet.

Ze ervaren een versnelde persoonlijkheidsgroei en halen veel voldoening uit het kanaal-zijn, melden ROMAN en PACKER.

Volgens sommige schattingen zou één op de vier personen ooit misbruikt of verwaarloosd zijn, en deze raming is uiteraard ook van toepassing op kanalen. Zoals iedereen die aan zichzelf werkt, kunnen ook zij tijdelijk van slag zijn wanneer ze proberen met die pijnlijke episode in het reine te komen. Kanalen

beseffen dat zo'n grote schoonmaak de kwaliteit van de informatie ten goede komt. Vaak leeft bij hen ook de ambitie om door therapie, meditatie en een oprechte levenswandel het eigen niveau van functioneren te verbeteren, en eventueel op termijn zelfs een 'hogere' bron aan te trekken. Critici zullen daarin narcistische trekjes bespeuren, maar de toewijding van veel kanalen heeft ook positieve effecten. Zo lijken ze meestal de een of andere vorm van controle te hebben (of die op zijn minst na te streven) op het gebeuren, bijvoorbeeld door steeds samen te werken met dezelfde bron(nen). Die discipline staat in schril contrast met onvoorbereide jongeren die voor de lol een avondje geestenoproepen organiseren. Op het eerste gezicht lijkt dit een onschuldig amusement, maar het heeft al menig adolescent de stuipen op het lijf gejaagd: ook in de 'geestenwereld' circuleren er blijkbaar lieden die je beter kwijt dan rijk bent. De kliniek leert dat het een ontwrichtende gebeurtenis kan zijn met een nasleep van tal van symptomen (concentratiestoornissen, angst, prikkelbaarheid, depressiviteit, slaapstoornissen en een gevoel zichzelf niet meer te zijn), soms zelfs in psychotische registers. Met name sensitieve mensen kunnen er een levenslange kater aan overhouden! Ook in de New Age-bladen wordt sinds jaar en dag gewezen op de risico's van dergelijke overmoedige experimenten.

De interesse voor channeling neemt toe. Dat is verkeerd noch gevaarlijk voor wie zijn verstand gebruikt als bovenomschreven, maar voor onevenwichtige mensen kan het soms explosief materiaal zijn. Daarom zou ik psychotische of borderline patiënten afraden een channel te consulteren. Het risico bestaat dat de ervaring hen nog meer uit hun evenwicht brengt en hun broze verbinding met de gemeenschappelijke werkelijkheid nog meer op de tocht zet.

Channeling is natuurlijk ook een sociaal verschijnsel dat volgelingen kan aantrekken die ervoor kiezen afstand te doen van hun persoonlijke verantwoordelijkheid, en die het denken en beslissen liever overlaten aan een autoriteit. In plaats van deze informatie te gebruiken om hun persoonlijke ontwikkeling te stimuleren, worden ze meer en meer afhankelijk van channelings om hun leven te sturen. Ze bezoeken verschillende kanalen per week het hele jaar door, en zijn steeds op zoek naar nieuwe openbaringen en onthullingen. Uiteindelijk worden het een soort 'channeloholics': zodra het ergens jeukt, zou er een 'intelligentie' moeten krabben.

Het ideaal van bruggenbouwers

Channeling is een verschijnsel dat van alle tijden is en in alle culturen terugkeert. De moderne psychologie en psychiatrie tonen aan dat er ook pathologie bestaat, die zich ten onrechte als channeling kan presenteren. Ons onderscheidingsvermogen is daardoor toegenomen en dat is een goede zaak. Het risico bestaat echter dat sommigen gaan overdrijven en elke channeling wordt

‘wegverklaard’, al is het maar omdat er binnen de moderne menswetenschappen geen conceptuele ruimte (meer) voor is.

Hoe controversieel het verschijnsel channeling ook mag zijn, volgens mij zijn er ook vandaag de dag kanalen die betrouwbare informatie leveren. Als zoiets vastgesteld wordt, dan moeten we samen bekijken wat we ermee kunnen doen en hoe we de mogelijkheden in kaart kunnen brengen. Het gebeurt trouwens wel vaker dat we niet helemaal begrijpen hoe iets werkt, maar dat we er toch nuttig gebruik van willen maken.

Na vele channelings te hebben bijgewoond, kan ik alleen maar zeggen dat ik ontroerd ben wanneer ik de moeite zie die bronnen en kanalen zich getroosten om contact met elkaar te maken. Zo proberen ze een bres te slaan in een muur die twee werelden van elkaar scheidt. Voor wie het zo wil bekijken, is channeling eigenlijk puur idealisme, het ideaal van de bruggenbouwers.

Dr. J.-M. Decuyper is neuropsychiater. Momenteel werkt hij privé als psychotherapeut.

Literatuur:

- Boltwood, G. (1994). *The Messenger*, zie vert.: *Stem van de Bron*, Kosmos BV, Utrecht, 1995, p. 149-160.
- Chandley M. (1986), geciteerd in Klimo, J., *Channeling: een onderzoek naar het ontvangen van mededelingen uit paranormale bronnen*, Mirananda BV, Den Haag, 1989, p. 25, 157.
- Coons, P. (1993). The Differential Diagnosis of Possession States, *Dissociation, The Official Journal of the International Society for the Study of Dissociation*, Vol. VI, no. 4, p. 215-216.
- Garfield, L. en J. Grant (1984), *Companions in Spirit*, zie vert.: *Geestgenoten*, Ankh-Hermes BV, Deventer, 1988.
- Hastings, A. (1986), geciteerd in Klimo, J., ibidem, p. 19.
- Kautz, N. (1985) geciteerd in Klimo, J., ibidem p. 85.
- Klimo, J. (1987), *Channeling: Investigations on Receiving Information from Paranormal Sources*, zie vert.: Ibidem, p. 1-22, 28-34, 62-63, 97-154, 155-172, 174-177, 179, 215-233.
- Maclean, D. (1980), geciteerd in Klimo, J., ibidem, p. 54.
- Needleman, J. (1987), geciteerd in Klimo, J., ibidem, p. 24.
- Roberts, J. (1970), *The Seth Material*, zie vert.: *De Seth-materie*, Ankh-Hermes BV, Deventer, 1989, p. 73-74.
- Roman, S. en D. Packer (1987), *Opening to Channel*, H.J. Kramer Inc., California.
- Ryerson, K. en S. Harolde (1989), *Spirit Communications*, zie vert.: *Spirituele communicatie*, Het Spectrum BV, Utrecht, 1990, p. 38.
- Van Leent, T. (1991), *De aarde is ‘slechts’ een leerschool*, Akasha, Eeserveen, p. 43.
- Van Meijel, S. (1991), *Middelaar zijn*, Servire BV, Cothen, p. 15-59.
- Van der Zeeuw, G. (1979), *Wanen of geesten*, Ankh-Hermes BV, Deventer, p. 17-32.